

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון
נצח

מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

(טו, יט) ... ולא ירע לבבך בתתך לו ...

עקר הצדקה היא על ידי משפט, וזה בחינת מה שהזהירה תורה ולא ירע לבבך בתתך לו, כי רע הלב זה בחינת פגם המשפט התלוי בלב, כי עקר תקון הצדקה הוא על ידי משפט שהוא ההפך מרע הלב, כי העשיר צריך לשפוט את עצמו ולהבין כי בוודאי ה' יתברך עושה עמו חסד גדול שאינו ראוי אליו כלל, ונותן לו שפע ממון ועשירות, מה שכמה אנשים צדיקים וטובים ממנו אלפים פעמים, חייהם תלויים מנגד ואין להם שום פרנסה וסובלים דחק גדול רחמנא לצלן, על כן בוודאי אין הדין נותן שאהיה כפוי טובה נגד ה' יתברך, ובוודאי חובה עלי לתת לה' יתברך חלקו אשר הזהירנו לתן לעניים. כי באמת הכל שלו יתברך, רק שה' יתברך חמל ולא הכביד על האדם לצוות עליו לתת ארבעה חלקים להעני וחלק חמש לו, כי בוודאי כך היה המדה כי האדם העובד עבודת פרך אצל חברו ומכניס רוח גדול לחברו, אף על פי כן אינו נותן לו שכר עבודתו אפלו חלק מחמש רק איזה שכר קצוב, מכל שכן האדם אצל ה' יתברך שהכל מה' יתברך ואנחנו שלו וכל אשר לנו שלו, ואנחנו צריכים לחסדו ולטובתו

הבכור בהמה טהורה לכהן כי צריכין לברר את האמונה הקדושה שהוא בחינת בהמה טהורה מבחינת "החתים בשרו" שנתאחו בה בעת נפילתה לבררה משם ולהעלותה לבחינת חותם דקדשה, כמבאר במאמר "תקעו אמונה" (לקוטי מוהר"ן חלק ב' - סימן ה'). ועל כן צריכין לתן הבכור בהמה לכהן שהוא קדוש לאלקינו. כי על ידי זה מבררין ההולדה הראשונה מבחינת החתים בשרו שנתאחו בכל ההולדות מחטא אדם הראשון שפגם בזה כידוע. ועל כן צריכין לקדש ההולדה ראשונה, דהיינו הבכור לתנו לכהן, שעל ידי זה מעלין אותו לבחינת חותם דקדשה בחינת פתוחי חותם קדש לה' שהוא הכהן שנקרא קדוש, כמו שכתוב קדוש הוא לאלקינו והוא מקריב את הבכור על המזבח לקרבן ועל ידי זה מעלין ומבררין הבהמה שהוא בחינת אמונה מבחינת החתים בשרו לבחינת פתוחי חותם קדש לה'. והעקר הוא הבכור שהוא הולדה הראשונה כי הכל הולך אחר ההתחלה. (הלכות בכור בהמה טהורה - הלכה ג', אותיות ב' ג' לפי אוצר היראה - אמונה, אות קט"ז)

וישועתו בכל עת ורגע ומבלעדו אין לנו מלך גואל ומושיע פודה ומציל ומפרנס וכו', בוודאי ראוי לנו להחזיר הפקדון לבעליו ולחלק לצדקה כל מה שמרוויח, רק לקח לעצמו פרנסתו בצמצום. מכל שכן שה' יתברך מקל עלינו מאד ומצוה עלינו שיתנו על כל פנים מעשר או חמש, וגם הוא מבטיח לנו בתן לנו ברכה בכפליים בזכות הצדקה, וגם בעולם הבא לא יקפח שכרנו, בוודאי ראוי לתן חלק ה' יתברך לעניים בשמחה רבה, אם יחשב דרכיו וישפט עצמו באמת, ואז יזכה להכניע רע הלב על ידי המשפט ויקיים "ולא ירע לבבך בתתך לו", ואז הצדקה בשלמות, כי אז מאיר בצדקה בחינת משפט, שעל ידי זה יוכל להציל את העני מן העניות לגמרי על ידי בחינת המשפט שמאיר בו, על ידי הצדקה שנותן לו. (הלכות גבית מלוה - הלכה ג', אות ד' לפי אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, אות ס"ג. ועיין ממון, אות צ"ב)

(טו, יט) ... למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך ...

שהאדם צריך לזכור היטב היטב כל ימי חייו בכל יום ויום את יום צאתו ממצרים, דהיינו מה שיצא ממצרים בהפזון קדם הקץ רק בחסדו, שמחמת זה עובר עליו מה שעובר, כי בכל דור ודור חייב כל אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים (פסחים קט"ז:). על כן צריכין לזכור בכל יום גדל חסדו יתברך שהוציאו ממקום שהוציאו, שזהו בחינת יציאת מצרים, ואף על פי שעתה עובר עליו מה שעובר, בוודאי החסד והטובה שעשה עמו ה' יתברך בוודאי אינו לריק, חס ושולם, רק שצריך עתה לעבר בעניינים האלה ולהתנסות בהם, אבל סוף כל סוף יגמור ה' יתברך את שלו מה שהתחיל ברחמיו להוציאנו ממצרים מתקף הסטרא אחרא, כדי לקרבנו לעבודתו יתברך, כי דבר אלקינו יקום לעולם. (הלכות ברכת הפרות - הלכה ה', אות י')

(טו, יט) כל הבכור ... תקדיש לה' אלקיך ...

עקר שלמות האמונה הוא שישלך דעתו וחכמתו לגמרי, וישים עצמו כבהמה, ויאמין בה' יתברך ובצדיקים האמתיים באמונה שלמה לבד. כי עקר האמונה הוא במה שאין השכל מבין, כי במה שמבינים בשכל אין שייך אמונה, על כן עקר האמונה הוא בבחינת "ואני בער ולא אדע, בהמות הייתי עמך", ובבחינת "אדם ובהמה תושיע ה'", ודרשו רבותינו ז"ל: אלו בני אדם שערומין בדעת כאדם הראשון ומשימין עצמם כבהמה, וכמו שאמר שלמה המלך, עליו השלום: "כי בער אנכי מאיש, ולא בינת אדם לי", וכתב: "אמרתי אחכמה, והיא רחוקה ממני". וזהו עקר החכמה הגדולה שבכל החכמות, לסלק דעתו ושכלו וחכמתו לגמרי ולסמך רק על אמונה לבד, ועל ידי זה יזכה ברבות הימים להשכיל ולהבין השגות וחכמות אלקות אמתיות, מה שאי אפשר בשכל אנושי להשיג; ובלבד שלא יעמיד זאת לנסיון, רק יתהלך בתמימות ובפשיטות באמונה ישרה באמת. נמצא, שאמונה הקדושה הוא בבחינת בהמה כני"ל; אך צריכין לשמר עצמו מאד מאמונת כזביות, שלא יהיה פתי יאמין לכל דבר. וזה בחינת בהמות טהורות ובהמות טמאות, שהזהירנו ה' יתברך להבדיל בין הטמא ובין הטהור, כי האמונה הוא בבחינת בהמה. וזה בחינת קדשת בכור בהמה טהורה שצריכין לתן

[ספר נחל נובע - סיפור מלידתו של רבנו הקדוש]

סיפור

© ... בשנת תק"ע, נסע [רבנו הקדוש] לאומין. בשנת תקע"א נסתלק שם. וכל המעשיות שיש בכל נסיעה ונסיעה, ובכל מקום שישב שם, קצתם כבר נרשמו במקום אחר, ורבים נשכח. חוץ מזה יש הרבה יותר מה שאין אנו יודעים כלל, כי בוודאי אין שום אדם יודע תכן כוונות נסיעותיו הקדושים. יום ג' ח"י תשרי שני דחל-המועד סכות לעת ערב שנת תקע"א, נלקח ארון אלקים ונסתלק אור ישראל כבוד אדוננו מורנו ורבנו בוצינא עלאה בוצינא קדישא יקירא אור הגנוז והצפון, מורנו רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה, ונקבר למחרתו ביום רביעי באומין במקום אשר בחר לו בו בחיים חיותו, כמבאר בזה הספר ספורי דבריו, אשר מבאר בהם בפרוש שהוטב בעיניו לשכב באומין, מחמת שהיה שם קדוש ה' הרבה מאד כמפרסם. גם עקר הסתלקותו מחמת הקדושים שנהרגו שם, כאשר הבנו מדבריו שספר באומין, שיש שם רבבות נשמות שהוא צריך להעלותן.

אני איש פלא
ונשפתי פלא גדול,
חידוש כפוני עוד לא היה בעולם

כל עה שפתינך על נפתארי ישם הצדיק יותר נתעלה ונפתארי ישם הישם ונפתך ביונת. (ח"י ב' טו)
טוב להגיד ולשיר
נצח נצח נחמן עאופן לזכות לכל הישועות

גם ביום שני ראשון דחל-המועד הנ"ל שהיה יום אחד לפני הסתלקותו, ענה ואמר אלי: האתה זוכר המעשה שספרתי לך. אמרתי לו: איזה מעשה, השיב לי: המעשה של הבעל-שם-טוב זכרנו לברכה, שספרתי לך בעת שנכנסתי לאומין. השבתי לו: הן. ענה ואמר: זה זמן רב שהסתכלו עלי לתפסני לכאן. שוב ענה ואמר: לא אלפים נשמות כאן כי-אם רבבות רבבות רבבות.

גם בלילה שלאחריו, ספר גם-כן מענין זה, ואמר שכמה משפטים וכמה קדושים וכו' היו בכאן. ואמר: מה לכם לדאג מאחר שאני הולך לפניכם, אלו אנשים מאנשינו שמתו מקדם היה להם חשש, אבל אתם מאחר שאני הולך לפניכם אין לכם לחוש כלל. ומה אם הנשמות שלא הכירו אותי כלל הם מצפים על תקונם שלי, מכל-שכן אתם...

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - כבוד, ג')

על-ידי שהוא נזהר ומשמר כבוד ה' יתברך שיהיה בשלמות, שהוא נבזה בעיניו נמאס, וכבודו לאין נגד כבוד ה' יתברך, על-ידי-זה זוכה לדבורים המאירים בתורה, שהם מאירים לו לתשובה שלמה, ועל-ידי-זה זוכה לבוא לתבונות התורה לעמקה (לקוטי מוהר"ן, סימן י"א).

... אנה ה' הנכבד והנורא, מלך הכבוד, אשר בראת כל העולם קלו בשביל כבודך יתברך, כמו שכתוב: כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. ובכן תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה שיתגדל וישתבח ויתעלה כבודך על ידי. ותהיה בעזרי שאוכל לבטל עצמי לגמרי ולמעט בכבודי, שיהיה כבודי לאין ואפס, ולא אשגיח על כבוד עצמי כלל, רק להרבות כבוד המקום, ויהיו כל עסקי ועשיתי ומחשבתי ורצוני כלם, רק בשביל כבודך הגדול יתברך. (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה י"א)

מכתב

(אפי הנחל א' - מכתב כ"ג) ב"ה, עשיק מ"ג

לעומר תשי"ט, טבריא.

יקירי, המבין דבר מתוך דבר וחותר חתירות למצא את הצדיק שכל תקוותו ותקונו על-ידו, אלמלא לא בא לעולם אלא בשביל זה - די. שלום רב.

צריך לשים לב להבין מתוך דבורנו דבר מתוך דבר לקבל מהם רמזים בענין ההתקשרות להצדיק שבכחו הגדול יכול גם הרחוק והירוד בירידה עמקה בלי קץ להתקרב לה' יתברך.

אם אמנם מעשינו אינם עולים יפה, ועשינו מה שעשינו, וקלקלנו מה שקלקלנו, ונתרחקנו כמו שנתרחקנו, ובאנו למה שבאנו, עד שהחרבנו את בית החכמה ושרפנו את היכלי השכל והגלינו את דעתנו למקום שהגלינו, אבל ה' יתברך עושה את שלו וחסדי ה' לא תמו ולא כלו רחמיו, כי לא דבר ריק הוא מה שסבב ה' יתברך עמנו כמה וכמה סבות ותחבולות, שזכינו לידע שיש בעולם רבי אמת כזה וכו', המקים את כל העולם קלו עד הסוף כפי הדור וכפי האדם והמקום והזמן, ומעלה גם את הירודים מאד מאד מתכלית תכלית הירידה עד תכלית העליה למעלה למעלה. אלו כל הימים דיו וכל אגמים קולמוסים ובני-אדם לבלרים ולשוונות מקלסים, אין מספיקים להודות ולהלל ולספר על אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות, רבבות רבבות נפלאות נוראות ונסים וחסדים כאלו שלא נשמעו מעולם, אשר המשיך בכחו הגדול לרחם את אשר אינם ראויים לרחם ולחן את שאינם הגונים לחן כמונו היום בדור עני כזה. אשרינו שזכינו להנצל בנסים ונפלאות מלהיות מתנגד וחולק על הצדיק האמת, שכל תקון נפשות ישראל על-ידו וכל עקר הגאולה תלוי בו. הוא חיינו, הוא תקוותנו. אוי להם להחולקים עליו, עליהם נאמר 'ומקלליו יכרתו', כי הם נכרתים משרשם ויורדים חיים שאולה ואינם

יכולים להגביה עצמם למעלה. והצדיק האמת הוא בעל חסד ורחמים כזה עד שסוף כל סוף יעלה ויתקן גם אותם הנפשות של החולקים עליו גם-כן, רק שצריכין לסבל מרירות גדול וצער גדול וקשה ומר ימים ושנים הרבה, עד שסוף כל סוף אחר המרירות דמרירות שסבלו וחרפות ובושות בלי שיעור וערך, יצטרכו עוד להתבייש הרבה ולבוא לפני הצדיק בחינת משה ולקבל תקון.

עקר התקון כשאוחז עצמו בהצדיק שיוכל להעלות גם הנפשות הנפולות מעמקי עמקי התהום תחתיות, מתכלית תכלית הרחוק - למעלה למעלה עד למעלה מהמקום, ולגלות מלכותו יתברך בכל העולם שעל-ידי זה תבוא הגאולה...

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל)

יש לנו רבנו הקדוש בעולם, יש כבר משיח וכל הישועות לכל אחד ואחד. אנחנו לא יודעים מה שזה, מי יכול לספר, לדבר, לתאר. 'לקוטי תפלות', 'לקוטי הלכות', כל דבור הוא מחיה מתים, כל דבור הוא התגלות חכמה כזה שלא נתגלה עדיין בעולם. ה'לקוטי תפלות' הזה, ה'לקוטי מוהר"ן' הזה, אוי...

ה'לקוטי מוהר"ן' - כל דבור הוא כל התורה, הוא כל התורה וכל התקונים שכל אחד צריך!

אשרינו שיש לנו כבר 'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי תפלות', 'לקוטי עצות', יש לנו ים מרפואות. רק הוא יכול לרפאות להחיות אותנו. הוא יעזר אפלו לרשע גמור בחשך גמור - הוא יהפך אותו לקדשה. מי שנפל - הוא יהפך אותו לקדשה על-ידי דבור אחד שלו. הוא יתקן כל העולם, תקונים כאלה - אין! חדוש פלא נורא כזה.. הוא יכול להפך את כל העולם!

אנחנו צריכים לרפאות עצמנו, יש לנו כבר 'לקוטי מוהר"ן' ו'לקוטי הלכות' ו'ספורי מעשיות' כאלו. מה, היינו צריכים להיות צדיקים קדושים כאלה.. נו, ואיפה אנחנו! והוא יכול לתקן כלנו, כמו שאנחנו - יהודים! הוא גלה "אין שום יאוש בעולם כללי". אבל בלעדיו.. יש יאוש ויש הכל, כל הצרות, תהו ובוהו. אבל כשאני [היינו רבנו ז"ל] פה בעולם,

אז כבר אין שום יאוש, אני יכול לתקן הכל!... עכשיו אפשר כבר לשמח, רבנו הקדוש הוא כבר ישנו בעולם, יש כבר 'לקוטי מוהר"ן', יש כבר 'לקוטי תפלות', יש כבר 'לקוטי הלכות', זה למודים של משיח! משיח גם-כן כולל בהדבורים שלו! התורה של רבנו זה משיח ויותר ויותר... יהיה עולם חדש לגמרי, נַיְהַ נַחְמֵי נַחְמֵן מאומן הוא מצחק מכל העולם. רק הנגון נַיְהַ - כל העולם הם בתקון, כל העולם הוא כבר בתקון גמור. יבואו כל העולם, כל העולם יבואו למשיח: "תן לי תקון, אני רוצה תקון". אתם צריכים תקון! מוכן לתן תכף, דבור אחד ויש עניין אחר, עניין חדש. יש כבר 'לקוטי מוהר"ן' בעולם - נו, כלם יש להם תקון!

ראש בני ישראל - ראשי תיבות רבי, הוא הרבי שלנו. הוא נתן לנו הכל חדש, לב חדש, עיניים חדשים, הכל חדש. נַיְהַ נַחְמֵן נַחְמֵן מאומן - זה השם של רבנו, וכל הצדיקים כלולים בשם הזה, כל הדורות...

www.nanach.org